

Аналіз стану водних об'єктів та забезпеченості водними ресурсами в басейнах річок Сіверський Донець, Дніпро і Приазов'я у квітні 2017 р.

За даними Харківського регіонального центру з гідрометеорології у квітні в регіоні відмічалась нестійка погода. Перша декада місяця була помірно-теплою і переважно без опадів. Особливістю другої декади були складні погодні умови, які спостерігались 17 – 20 квітня по всій території басейнів р. Сіверського Дінця та Приазов'я. В цей період відмічалось суттєве похолодання, повсюди пройшли опади різної інтенсивності, які нерівномірно розподілялись по території регіону. У північно – східній частині регіону переважно у вигляді снігу та мокрого снігу, на решті території у вигляді дощу. На території Харківської області утворився сніговий покрив висотою до 15 см. Протягом третьої декади спостерігалась тепла переважно без опадів погода.

Сума опадів за квітень дорівнювала 35–80 мм, що становило 90–230% місячної норми.

На початку квітня на більшості річок басейнів р.Сіверський Донець та Приазов'я спостерігався повільний спад рівнів води. Але проходження сильних опадів, переважно у другій декаді квітня, обумовило формування на річках Харківської області незначного тало-дощового паводку, підвищення рівнів води над передпаводковими становили 0,1– 0,6 м. На решті річок регіону в цей час відмічались незначні добові коливання рівнів води. Взагалі, на кінець місяця на р.Сіверський Донець, його притоках та річках Приазов'я спостерігався незначний спад рівнів води.

На деяких річках басейну р.Сіверського Дінця спостерігалось незначне заростання русел, яке на 30 квітня становило 10 % ширини русел.

Середньо місячна водність (в порівнянні з місячною нормою):

- р. Сіверський Донець та його приток 20-70% норми;
- річок Приазов'я коливалась у межах 50-70 % місячної норми.

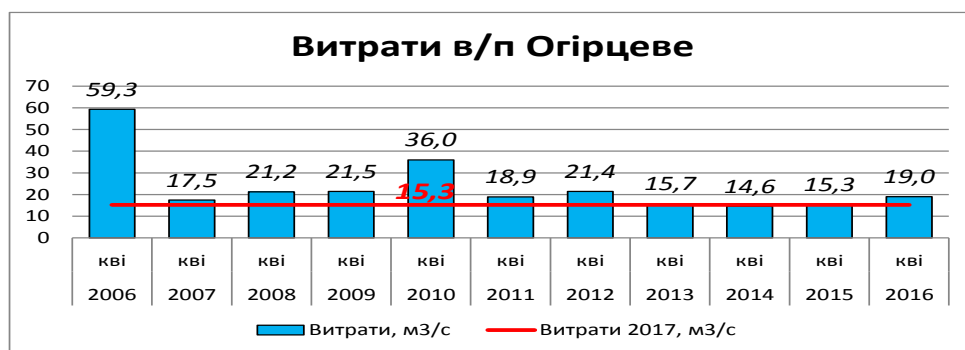
Об'єм стоку та витрати по основних водпостах р. Сіверський Донець у квітні 2017 року

Харківська область:

р. Сіверський Донець

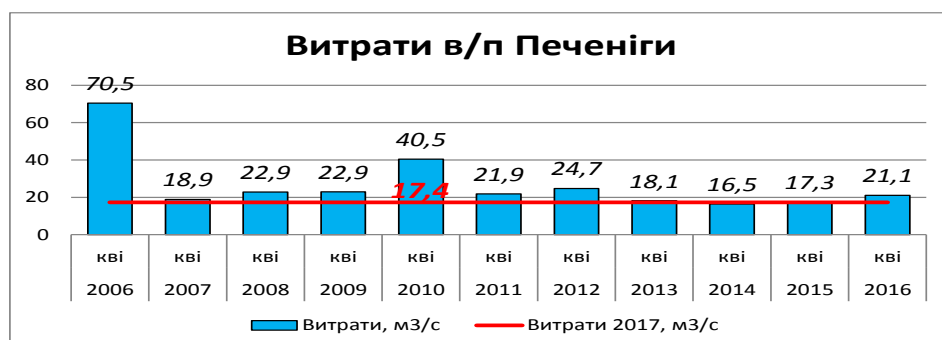
- в/п Огірцеве (кордон РФ та Харківської області, 944 км) - об'єм притоку склав 39,6млн.м³ середніми витратами 15,3 м³/с, з них 7,08 млн.м³ об'єм скиду з вище розташованого Белгородського водосховища (Російська Федерація), що склало 18% від загального притоку. Роком аналогом по водності за останні 11 років є 2013 з об'ємом стоку 39,6 млн. м³ середніми витратами 15,3 м³/с.

Протягом місяця витрати коливались від 11,6 до 19 м³/с.

-в/п Печеніги (941 км) - об'єм притоку склав 45,0 млн.м³ (32% місячної норми) з середніми витратами 17,4 м³/с.

Протягом місяця витрати коливались від 13,4 до 22,2 м³/с. Роком аналогом по водності за останні 11 років є 2015 з об'ємом стоку 44,8 млн. м³ середніми витратами 17,3 м³/с.

- **гребля Печенізького водосховища (874 км)** - Об'єм скиду склав 23,5 млн.м³, середніми витратами 9,1 м³/с.

Забір на м. Харків (КВ "ДОНЕЦЬ" ОП КП "Харківводоканал", смт. Кочеток забір з р. Сіверський Донець) склав 12,23 млн.м³, (середньодобові витрати – 4,72 м³/с), решта 11,27 млн.м³ на нижче розташовані ділянки

Враховуючи гідрометеорологічні умови в басейні річки Сіверський Донець, з метою накопичення ресурсу, КП «Харківводоканал» за погодженням з Сіверсько-Донецьким БУВР з 04.04.2017 було зменшено скид з Печенізького водосховища з 10,0 до 9,0м³/с.

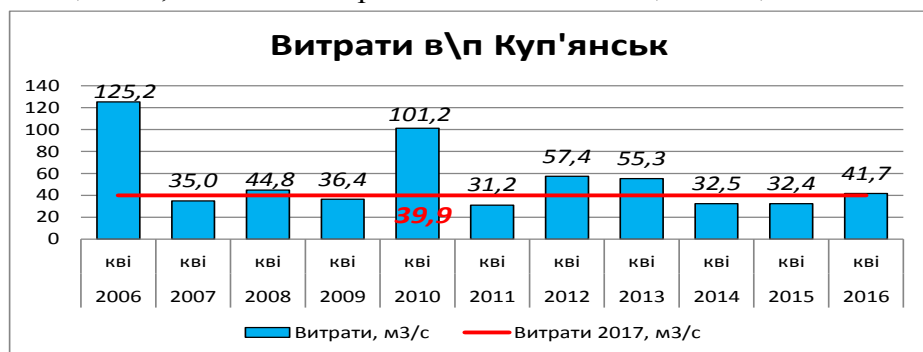
- **в/п Ізюм (602 км)** - Об'єм стоку склав 160,5 млн.м³ (33% місячної норми) з середніми витратами 61,9 м³/с. *За останні 11 років водність, наближена по водності до 2012 з об'ємом стоку 160,3 млн.м³ з середніми витратами 61,8 м³/с.* Протягом місяця витрати коливались від 48,5 до 96м³/с.

р. Оскіл (580 км)

- **в/п Куп'янськ (121 км)** - Об'єм притоку склав 103,4 млн.м³ (31% місячної норми), з нього об'єм скиду з Старооскільського водосховища (Російська Федерація) склав 11,98 млн.м³ або 12 %.

Середні витрати 39,9 м³/с, коливались протягом місяця від 33,5 до 47,5 м³/с.

- **гребля Червонооскільського водосховища (12 км)** - об'єм скиду склав 85,5 млн.м³ середніми витратами 33,0 м³/с.

Об'єм забору в канал Сіверський Донець Донбас склав 34,19млн.м³ (середніми витратами 13,19 м³/с), решта – 51,31 млн.м³ для потреб Луганської області.

Враховуючи гідрометеорологічні умови та збільшення притоку до водосховища протягом квітня з метою раціонального перерозподілу ресурсу КП «Компанія «Вода Донбасу» за погодженням з Сіверсько-Донецьким БУВР з 24.04.2017 було збільшено скид з

Червонооскільського водосховища з 32 до 42 м³/с.

- в/п **Яремівка** (кордон Харківської та Донецької областей, 573 км) - об'єм стоку склав 261,9 млн.м³ середніми витратами 101,1 м³/с, з яких скиди з Червонооскільського водосховища склали 33% (85,5 млн.м³). Протягом місяця витрати коливались від 83 до 124 м³/с. **Наближеним по водності роком є 2009 рік з об'ємом стоку 261,0 млн.м³ та середніми витратами 100,7 м³/с.**

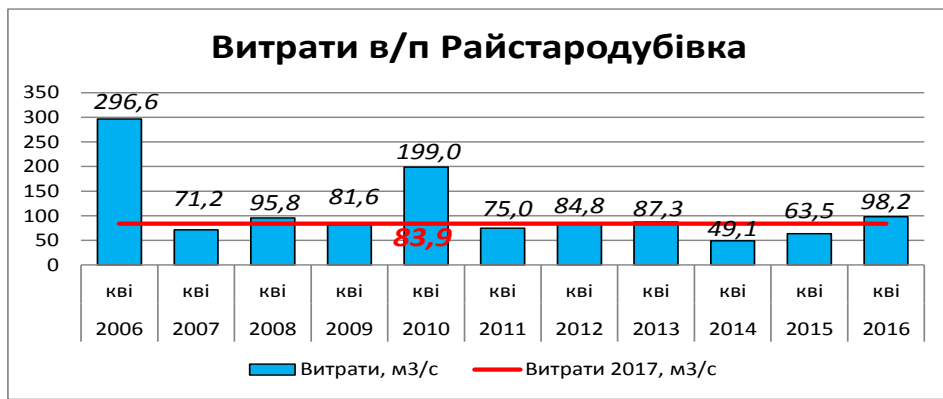
Донецька область:

р. Сіверський Донець

- в/п **Райгородська гребля** (522 км) – об'єм скидів на нижче розташовану ділянку для підтримання водності в Донецькій і Луганській областях (після забору в канал Сіверський Донець – Донбас в об'ємі 34,19млн.м³, середніми витратами 13,19 м³/с) склав 229,0 млн.м³ середніми витратами – 88,4 м³/с при санітарних 22м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 68 до 111,2м³/с.

- в/п **Райстародубівка** (кордон Донецької і Луганської областей, 510 км) - об'єм стоку склав 217,5 млн.м³ середніми витратами 83,9 м³/с за рахунок скидів через Райгородську греблю та стоку р. Казенний Торець. Протягом місяця витрати коливались від 70 до 105 м³/с.

р. Казенний Торець (518 км)

- в/п Слов'янськ (21км) - об'єм стоку склав 31,4 млн.м³ середніми витратами 12,1 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 10,5 м³/с до 14,5 м³/с. *За останні 11 років роком аналогом по водності є 2007 рік з об'ємом стоку 31,4 млн.м³ середніми витратами 12,1 м³/с.*

Луганська область:

р. Сіверський Донець

- в/п Лисичанськ (430 км) - об'єм стоку склав 280,5 млн.м³ середніми витратами 108,2 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 95 до 129 м³/с.

Висновок:

Водність р. Сіверський Донець в Харківській області в квітні по в/п Печеніги та в/п Куп'янськ була наближеною до 90% забезпеченості, по в/п Ізюм за рахунок місцевого стоку - до 75 % забезпеченості.

Використання водосховищ комплексного призначення басейну Сіверського Дінця, річок Приазов'я та Дніпра за квітень 2017 р.

Аналіз роботи водосховищ проведено по 14 основних водосховищах, в яких акумулюється основний ресурс в басейнах річок Сіверського Дінця, Приазов'я та Дніпра для забезпечення потреб населення та галузей економіки регіону, а також такі, що знаходяться в каскадах та є транскордонними.

У зв'язку зі змінами підконтрольних територій в Донецькій і Луганській областях з II півріччя 2014 року встановлення режимів роботи водосховищ в зоні діяльності басейнового управління забезпечується по 31 водосховищу, загальним об'ємом – 1791,1 млн.м³ (91%), з яких 16 водосховищ в Харківській області загальним об'ємом – 1353,4млн.м³, 11 водосховищ в Донецькій

області загальним об'ємом – 401,1 млн.м³ (74%), 4 водосховища в Луганській області загальним об'ємом – 36,6 млн.м³ (49%).

В басейні р. Сіверський Донець 22 водосховища, загальним об'ємом 1171,8 млн.м³, у т. ч.:

- Харківська область – 1 шт., загальним об'ємом 912,4 млн.м³;

- Донецька область – 7 шт., загальним об'ємом 222,4 млн.м³;

- Луганська область – 4 шт., загальним об'ємом 37,0 млн.м³.

В басейні р. Дніпро 7 водосховищ, загальним об'ємом 514,0 млн.м³, в тому числі:

- Харківська область – 5 шт., загальним об'ємом 440,9 млн.м³;

- Донецька область – 2 шт., загальним об'ємом 73,1 млн.м³.

В басейні річок Приазов'я 2 водосховища, загальним об'ємом 105,6 млн.м³, в т. ч.:

- Донецька область – 2 шт., загальним об'ємом 105,6 млн.м³.

Харківська область:

По басейну р. Сіверський Донець :

Печенізьке водосховище (питне водопостачання, риборозведення, зрошення та рекреація) - НІПР 383 млн.м³ (р. Сіверський Донець, 874 км):

Наповнення водосховища на кінець квітня склав – 385 млн.м³ (100,5% від НІПР).

Об'єм притоку склав 45 млн.м³. Об'єм скиду склав 23,5 млн.м³, середніми витратами 9,1 м³/с.

Враховуючи гідрометеорологічні умови в басейні річки Сіверський Донець, з метою накопичення ресурсу, КП «Харківводоканал» за погодженням з Сіверсько-Донецьким БУВР з 04.04.2017 було зменшено скид з Печенізького водосховища з 10,0 до 9,0 м³/с.

За квітень об'єм наповнення водосховища збільшилось на 29 млн.м³.

Забір на м. Харків (КВ "ДОНЕЦЬ" ОП КП "Харківводоканал" смт. Кочеток забір з р. Сіверський Донець) склав 12,23 млн.м³, (середньодобові витрати – 4,72 м³/с).

Червонооскільське водосховище (питне водопостачання, риборозведення, зрошення та рекреація) – НІПР 435,1 млн.м³ (р. Оскол, 12 км):

Наповнення водосховища на кінець квітня склало 439,0 млн.м³ (100,9% від НІПР). Об'єм притоку склав 103,4 млн.м³.

Об'єм скиду склав 85,5 млн.м³ середніми витратами 33,0 м³/с.

Враховуючи гідрометеорологічні умови та збільшення притоку до водосховища протягом квітня з метою раціонального перерозподілу ресурсу КП «Компанія «Вода Донбасу» за погодженням з Сіверсько-Донецьким БУВР з 24.04.2017 здійснила збільшення скиду з Червонооскільського водосховища з 32 до 42 м³/с.

За квітень об'єм наповнення водосховища збільшився на 14,9 млн.м³.

Об'єм забору в канал Сіверський Донець Донбас склав 34,19 млн.м³ (середніми витратами 13,19 м³/с), решта – 51,31 млн.м³ для потреб Луганської області.

Краснопавлівське водосховище (питне водопостачання, зрошення) – НІПР – 410 млн.м³.

Наповнення Краснопавлівського водосховища на кінець березня склало 194,015 млн.м³ (47% від НІПР).

За місяць було забрано 3,94 млн. м³ (середньодобові витрати – 1,52 м³/с) використання ресурсу Краснопавлівського водосховища здійснювалося для задоволення потреб м. Харків та прилеглих населених пунктів Харківської області.

За квітень об'єм наповнення зменшився на 1,49 млн. м³.

По басейну Сіверський Донець

Донецька область:

Вуглегірське водосховище (технічне водопостачання) – НІПР 162 млн.м³ (р. Лугань, 182 км):

На кінець квітня об'єм водосховища склав 147,31 млн.м³ – 90,9% при скиді в нижній б'єф 0,05 м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались без змін на рівні санітарних з метою накопичення запасів води для сталого водопостачання водокористувачів протягом літньої межени.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,13 млн.м³.

За квітень водосховище наповнено на 1,83 млн.м³.

Миронівське водосховище (технічне водопостачання) – НІПР 20,5 млн.м³ (р. Лугань, 172 км):

На кінець квітня об'єм водосховища склав 18,4 млн.м³ – 89,8% при скиді в нижній б'єф 0,06 м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались без змін на рівні санітарних з метою накопичення запасів води для сталого водопостачання водокористувачів протягом літньої межени.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,16 млн.м³.

Роком аналогом по наповненню є 2010 рік – 18,75 млн.м³ (91,4%).

За квітень водосховище наповнено на 1,2 млн.м³.

**По басейну річок Приазов'я:
КП „Компанія „Вода Донбасу”:
Підконтрольна Україні територія**

Павлопільське водосховище (технічне водопостачання, зрошення, риборозведення) – НПП – 64,2 млн.м³ (р. Кальміус, 45 км):

На кінець квітня об'єм водосховища склав 59,9 млн.м³ – 93,3% при скиді в нижній б'єф 12м³/с. Скиди здійснювались в межах 4-12 м³/с для забезпечення достатньої водності в місцях нижче розташованих водозаборів підприємств водокористувачів та з урахуванням попусків з вище розташованого Старобешівського водосховища, з передбаченим постійним скидом (з урахуванням санітарного скиду 0,5 м³/с) не менше ніж 4 м³/с.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 15,9 млн.м³.

Роком аналогом по наповненню є 2013 рік – 60,7млн.м³ (94,5%).

За квітень водосховище наповнено на 2,73 млн.м³.

Старо-Кримське водосховище (питне водопостачання, зрошення) – НПП 41,00 млн.м³, (р.Кальчик, 23 км):

На кінець квітня об'єм водосховища склав 39,4 млн.м³ – 98,3% при скиді в нижній б'єф 3,5м³/с. Скиди впродовж квітня здійснювались в межах 0,1-3,5 м³/с, в залежності від гідрометеорологічних умов.

Забір води на м. Маріуполь склав 2,37 млн.м³. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 3,8 млн.м³.

Роком аналогом по наповненню є 2010рік – 39,4млн.м³ (98,2%).

За квітень об'єм наповнення водосховища без змін.

Грабівське водосховище (питне водопостачання) – НПП 12,75 млн.м³ (р. Міус, 231 км):

На кінець квітня об'єм водосховища склав 12,63 млн.м³ – 99% при скиді в нижній б'єф 1,77м³/с. Скиди впродовж квітня здійснювались на рівні притока 1,77 м³/с з метою підтримки з акумульованого об'єму. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 4,6 млн.м³.

Роком аналогом по наповненню є 2014рік – 12,63млн.м³ (99%).

За квітень об'єм наповнення водосховища без змін.

Волинцевське водосховище (питне та технічне водопостачання) – НПП 12,21 млн.м³ (р. Булавін, 17 км):

На кінець квітня об'єм водосховища склав 12,2 млн.м³ – 96% при скиді в нижній б'єф 0,85м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались на рівні притока 0,85-1,03м³/с з метою підтримки з акумульованого об'єму.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 2,3млн.м³.

Роком аналогом по наповненню є 2011 рік – 12,2 млн.м³ (96%).

За квітень об'єм наповнення водосховища без змін.

Ханжонківське водосховище (технічне водопостачання) – НПП 13,94 млн.м³ (р. Кринка, 149 км):

На кінець квітня об'єм водосховища склав 9,4 млн.м³ – 67,6%. Скиди в нижній б'єф здійснювались в межах 1,9 м³/с до 4,35 м³/с.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 7,2 млн.м³.

За квітень водосховище наповнено на 0,6 млн.м³.

Вільхівське водосховище (питне та технічне водопостачання) – НПП 22,39 млн.м³ (р. Вільхова, 3,2 км):

На кінець квітня об'єм водосховища склав 22,4 млн.м³ – 100% при скиді в нижній б'єф 1,17м³/с. Скиди в нижній б'єф здійснювались в межах 0,5 до 1,17 м³/с.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 2,1 млн.м³.

Роком аналогом по наповненню є 2013рік – 22,4млн.м³ (100%).

За квітень водосховище наповнено на 0,8 млн.м³.

Зуївське водосховище (зрошення, риборозведення, технічне водопостачання) – НПП 4,74 млн.м³ (р. Кринка, 140 км):

На кінець квітня об'єм водосховища склав 4,3 млн.м³ – 100% при скиді в нижній б'єф 5,5м³/с. Протягом березня скиди коливались в межах 2,09-5,5м³/с.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 7,6млн.м³.
Об'єм наповнення водосховища є типовим для даного періоду року.
За квітень водосховище наповнено на 0,6 млн.м³.

«Старобешівська ТЕС» ПАТ «Донбасенерго»:

Старобешівське водосховище (технічне водопостачання) – НПР 44 млн.м³

(р. Кальміус, 146 км):

На кінець квітня об'єм водосховища склав 44,8 млн.м³ – 101,7% при скидах в нижній б'єф 11м³/с. Протягом квітня скиди здійснювались в межах 8,4 – 11 м³/с.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 23,5млн.м³.

За квітень водосховище наповнено на 1,4 млн.м³.

Басейн р. Дніпро

Підконтрольна Україні територія

ВП «Курохівська ТЕС» ДТЕК «Східенерго»:

Курохівське водосховище (технічне водопостачання) – НПР – 62,5 млн.м³

(р. Вовча, 276 км):

На кінець квітня об'єм водосховища склав 62,92 млн.м³ – 100,7%, при скиді в нижній б'єф 6 м³/с. Протягом квітня скиди здійснювались в межах 0,1 - 6 м³/с на рівні притокових витрат з метою підтримання з акумульованих запасів. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 4,9 млн.м³.

Об'єм наповнення водосховища є типовим для даного періоду року.

За квітень об'єм наповнення водосховища без змін

Луганська область

На підконтрольній території в басейні Сіверського Дінця водосховищ комплексного призначення, які використовуються для забезпечення потреб населення та галузей економіки та регулюють річковий стік, немає.

Висновок:

Основні водосховища в межах Харківської, Донецької та Луганської областей (за наявних даних), які регулюють річковий стік в басейнах річок Сіверський Донець, Дніпро та Приазов'я, працювали у відповідності з Правилами експлуатації, рекомендаціями Міжвідомчої комісії (від 15.03.2017 року) в межах затверджених Держводагентством режимів роботи водосховищ і водогосподарських систем басейнів річок Сіверського Дінця, Дніпра та Приазов'я на весняний період 2017 року.

Протягом квітня, водосховища працювали для забезпечення водою населення і галузей економіки з урахуванням екологічних вимог в режимі наповнення для створення необхідних запасів води, з метою забезпечення потреб населення та галузей економіки водними ресурсами в басейні Сіверського Дінця, річок Приазов'я та Дніпра на період літньої межени.

Основні руслорегулюючі водосховища р. Сіверський Донець (Печенізьке та Червонооскільське) в продовж квітня працювали в режимі наповнення за рахунок регулювання скидів в залежності від притоку.

Печенізьке – скид протягом квітня КП «Харківводоканал» за погодженням з Сіверсько – Донецьким починаючи з 04.04.2017 було зменшено з 10,0 до 9,0 м³/с.

Червонооскільське – КП «Компанія «Вода Донбасу» за погодженням з Сіверсько-Донецьким БУВР з 24.04.2017 було збільшено скид з Червонооскільського водосховища з 32 до 42 м³/с.

Корегування скидів з Печенізького та Червонооскільського водосховищ дозволило до кінця квітня забезпечити об'єм наповнення водосховищ до НПР, відповідно рішення Міжвідомчої комісії від 15.03.2017.

Краснонапівське водосховище, яке є наливним та є одним з головних джерел водозабезпечення населення міста Харкова та інших населених пунктів Харківської області.

За місяць з водосховища було забрано 3,94млн.м³ (середньодобові витрати – 1,52м³/с).

По водосховищам комплексного призначення:

По басейну р. Сіверський Донець об'єм склав 277,99 млн.м³ – 86,5 % (аналогічний період минулого року – 85,1%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну р. Сіверського Дінця збільшився на 5,39 млн. м³.

Вільна ємність у водосховищах басейну р. Сіверського Дінця – 32,57 млн. м³, з яких 14,68 млн. м³ вільної ємності по Вуглегірському водосховищу (Вуглегірська ТЕС); 2,10 млн. м³ по Миронівському водосховищу (Миронівська ТЕС); 7,92 млн. м³ по Сватівському водосховищу (без балансоутримувача); 2,48 млн. м³ по Трав'янському водосховищу (Харківське облводресурсів).

По басейну р. Дніпро – склав 87,27 млн. м³ – 87,5 % (аналогічний період минулого року – 83,8%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну Дніпра збільшився на 0,03 млн. м³.

Вільна ємність у водосховищах басейну р. Дніпра – 5,90 млн. м³, з яких 1,02 млн. м³ вільної ємності по Орільському водосховищу (управління каналу Дніпро-Донбас).

По басейну річок Приазов'я – склав 197,47 млн. м³ – 99,1% (аналогічний період минулого року – 96,1%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну річок Приазов'я збільшився на 5,0 млн. м³.

Вільна ємність у водосховищах басейну р. Приазов'я складає 6,01 млн. м³, з яких 4,30 млн. м³ вільної ємності по Павлопільському водосховищу (КП «Компанія «Вода Донбасу»), 1,99 млн. м³ по Старо-Кримському водосховищу (використовується для питних потреб м. Маріуполь, КП «Компанія «Вода Донбасу»).

Впродовж місяця режими роботи наливних водосховищ (КП «Компанія «Вода Донбасу») системи каналу Сіверський Донець – Донбас на підконтрольній території: Артемівське - об'єм наповнення залишився без змін (103,2%).

На тимчасово невідконтрольній території: Горлівське - об'єм без змін (99,9%), Макіївське - об'єм збільшився на 0,20 млн. м³ (98,9%), Верхнє-Кальміуське - об'єм збільшився на 0,10 млн. м³ (79,8%).

Всього за місяць об'єм наповнення наливних водосховищ збільшився на 0,31 млн. м³ (95,4%).

Стан водозабезпеченості в районі поверхневих водозаборів

З метою забезпечення своєчасного і дієвого контролю за розвитком водогосподарської ситуації на водних об'єктах в місцях розташування основних поверхневих питних та технічних водозаборів, можливості оцінки умов для їх сталої роботи у маловодні періоди року виділено 28 найбільш великих водозаборів, які потребують особливої уваги, як за значним обсягом води, так і з необхідності підтримання достатніх рівнів води для їх роботи, в т. ч. по басейнах:

р. Сіверський Донець - 18 водозаборів, з них на підпорі – 7;

річок Приазов'я – 9 водозаборів на підпорі;

р. Дніпро – 1 водозабір на підпорі.

На початку квітня на більшості річок басейнів р. Сіверський Донець та Приазов'я спостерігався повільний спад рівнів води. Але проходження сильних опадів, переважно у другій декаді квітня, обумовило формування на річках Харківської області незначного тало-дощового паводку, підвищення рівнів води. Рівні води коливались від 0,44 м до 5,1 м вище мінімальної відмітки сталої їх роботи.

По водозаборах які знаходяться на підпорі (в т. ч. питні) відмітки рівнів води були вищими за мінімальні відмітки їх сталої роботи та впродовж місяця коливались від 0,92 до 15,16 м вище мінімальної відмітки водозаборів.